

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: פריידיקין	שם פרטי: פאניה
------------------------	-------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: אסטריין	בלועזית Astrin	שם נעורים: אסטריין
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: פאניה	בלועזית Fania	מין: נ / ז
מקום לידה (ישוב, מחוז): סימנובקה - צ'רנסקובה אובלסט	בלועזית Simanovka	תאריך לידה: 6/11/1939
שם פרטי של האב: משה	שם פרטי ושם נעורים של האם: מריה סקלובקיה	ארץ לידה: אוקראינה
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שם נעורים של האישה:		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה:	בלועזית	ארץ המגורים:
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): ליקרוסק, סילוניציה - לסטרובסקי אובלסט, קיסלובסק - קמירובסקיה אובלסט, אזמרק האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור:	תאריך השחרור: 1944	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? סימנובקה	
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1999	שם האנייה (אם עלה בדרך הים):

<p align="center">אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה</p> <p>(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון</p>
<p>גרנו בסימנובקה מ-1939 עד 1941. היינו ביחד, אוקראינים ויהודים. ב-1940 גייסו את אבי לצבא, שם שירת כמפקד ואימי עבדה במאפיה- בהכנת לחם. גרנו בבית עץ קטן, בגודל חצי חדר, ללא תקרה, הגג היה ענפים. הבית עצמו היה עשוי מתערובת של בוץ.</p>
<p align="center">נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה</p> <p>(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):</p>
<p>ב-1941 ברחנו מאוקראינה לעיר ליקרוסק, הייתי בת שנה ו-10 חודשים ואחי רק נולד. אמי סחבה אותי על הגב וסבתי את אחי. לפעמים הלכתי ברגל ואז אמי לקחה את אחי. משם הלכנו רוב הזמן ברגל לליקרוסק, מסע של כ-100 ק"מ. הגענו לליקרוסק, שם התמקמנו בבתים הרוסים. לקחו אותנו לרכבת ושלחו אותנו ללסטובסקי אובלסט, סילוניה. בדרך הפציצו אותנו והתחבאנו מתחת לקרונות. אחי התינוק נפטר כי לא היה מה לאכול. חיינו במקום קטן, 7 אנשים בחדר. באמצע היה תנור, ישנו על הריצפה, לא היה איפה להתקלח. אכלנו קליפות של תפוזים ששרפנו בתנור, וסלק עם מלח. אבי כל הזמן הזה היה בחזית. כשהיינו צריכים רופא, היינו נוסעים אליו במלגשים על הקרח עד אזור מסויים ופחדתי נורא, ואז היינו נכנסות מתחת לשלג ולקרונות כדי לעבור לאזור של הרופא. נשארנו בסילוניה עד שהנאצים התקרבו לוולגה, ואז לקחו אותנו ברכבת לקמירובסקיה אובלסט, לעיר קיסלובסק (שכטור). גם בדרך זו הפציצו את הרכבת והיינו מתחבאים.</p>
<p align="center">אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ</p> <p>(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):</p>
<p>ב-1944 חזרנו בחזרה. נסענו אני, אימי, סבתי ודודה שלי, נסענו זמן רב. כשהגענו לעיר אזמרק דודה שלי נפטרה. את השלוחה של אבי לקחו למקום אחר ואמרו שאולי זה יהיה קרוב לביתנו וכך נוכל להיפגש, ולכן מיהרנו הביתה. גם הבית הקטן שלנו לא נשרף ולכן רצינו לחזור. לא היה מה לאכול, לא היה כסף, קיבלנו קצת כסף מאבא שלי, לא היה איפה לקנות חלב. בקיץ 1944 הגענו לסימנובקה. כשהגענו לביתנו, לא היה איפה לישון ומה לאכול. היו ג'וקים, עכברים. גם השכנים היו עניים. אבי נהרג בחזית. תחילה קיבלנו מכתב שאבי נעלם ולא ידוע דבר על מקום המצאו. קיבלנו קצת כסף מהצבא, כי הייתי יתומה מאב בגלל המלחמה. היינו קונות בכסף הזה לחם. לקראת סוף המלחמה גם אח של אבי נהרג, בשנת 1945. הוא סיים בית ספר וישר גייסו אותו ונהרג במלחמה. אח נוסף של אבי, שהיה מורה, גויס גם הוא ונהרג. אימי עבדה תחילה בעבודות שונות, גם בקולחוז. סבתי לא עבדה משום שהייתה מבוגרת וקיבלה מעט מאוד כסף. ב-1946. 9. הלכתי לכיתה א'. לאט לאט התחלנו לחיות ואימי התחילה לעבוד בעבודה מסודרת. כשסיימתי 10 כיתות נסעתי לרוסיה, אובריאנסקיה אובלסט לעיר קלינצ'ה. סיימתי לימודים בטכניקום ועבדתי כמהנדסת. עבדתי באותו מקום עד 1995. התחתנתי וגרתי שם. ב-1986 באסון צ'רנוביל היינו באזור שנפגע. כל מי שגר בעירנו היה צריך לנטוש אותה, אזור זה היה מסוכן, אך נשארנו לגור שם עד 1999, עד שעלינו ארצה. בגלל שהיה שם חומר רדיואקטיבי, גיל הפנסיה היו מוקדם יותר, נשים פרשו לפנסיה בגיל 50 וגברים ב-60.</p>
<p align="center">נא ספרי/ על חיךך בארץ</p> <p>(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):</p>
<p>ב-1999 עלינו ארצה, אני בעלי, בתי והנכדה, והתמקמנו בקרית ים. גרנו בשכירות ביוספטל. הילדים שלנו עלו לפנינו ולכן באנו הנה. הבת שלי הגיעה ב-1995 עם בעלה ו-2 ילדיה. בתי קנתה דירה והיה לה קשה כלכלית ולכן אנו גרים איתה ומשלמים לה שכר- דירה. היא אם חד הורית, שלומדת אחות מוסמכת ועובדת כאחות מעשית. בתה, שרה לומדת בבית הספר (נכדה שלי). אנחנו מקבלים כסף רק מביטוח לאומי. גם בתי הבכורה גרה בקרית ים, והבן שלה בקרוב מתגייס לצבא.</p> <p align="right">ראיון: אנה גולין קרית ים. פברואר 2010 עריכה: קרן אלמוג</p>